

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa S. K.
przeciwko J. R.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 października 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od J. R. na rzecz S. K.**
kwotę 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego
- 3. przyznaje radcy prawnemu J. Z. i nakazuje**
wypłacić mu ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
w (...) kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych
powiększoną o należny podatek VAT tytułem kosztów
pomocy prawnej udzielonej z urzędu J. R.
w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Pozwany J. R. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), którym oddalona została apelacja pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w T.. Orzeczeniem tym zasądzono od skarżącego tytułem zwrotu zadatku na rzecz powoda S. K. kwotę 200 000 zł z bliżej oznaczonymi odsetkami ustawowymi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę kasacyjną powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (por. post. Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa jest bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego

okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., II CZ 89/2015).

Skarżący zawarł w skardze liczne zarzuty naruszenia prawa materialnego mające wspierać stanowisko, że powód nie złożył pozwanemu oświadczenia o odstąpieniu od przedwstępnej umowy sprzedaży, wobec czego pozwany nie był zobowiązany do zwrotu otrzymanego zadatku (zarzuty naruszenia art. 394 § 3 k.c., 494 § 1 k.c., 481 § 1 k.c., 410 § 2 k.c. oraz 455 k.c.). Jednocześnie skarżący wskazał na niezastosowanie art. 77 § 2 k.c. mimo obowiązku zachowania formy dokumentowej przy składaniu przez powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy. W skardze podniesiono też, że doszło do naruszenia art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 1 i 3 k.p.c. przez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez „brak wyjaśnienia przez Sąd podstawy prawnej wyroku wraz z przytoczeniem przepisów prawa w zakresie uwzględnionego żądania zwrotu świadczenia nienależnego z art. 410 bez wskazania jednostek redakcyjnych tego przepisu, na których oparte zostało rozstrzygnięcie”, co, w ocenie pozwanego, „całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia”.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący nie wskazał, które z powyższych naruszeń miało oczywisty charakter i powodowało oczywistą zasadność skargi, a ograniczył się jedynie do ponownego przytoczenia i streszczenia zarzutów oraz zakwestionowania ustaleń faktycznych Sądu II instancji dotyczących otrzymania od powoda kwoty zadatku. Podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być jednak zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), zarówno polegające na kwestionowaniu podstawy faktycznej orzeczenia Sądu II instancji wprost, jak i pośrednio, pod pozorem konstruowania zarzutów naruszenia prawa materialnego. O oczywistej zasadności skargi nie mogły również świadczyć wywody skarżącego o niepowstaniu roszczenia o zwrot zadatku, skoro w skardze nie podważano przyjętej przez Sąd Apelacyjny oceny, zgodnie z którą do odstąpienia od

przedwstępnej umowy sprzedaży łączącej strony procesu doszło przez doręczenie pozwanemu odpisu pozwu.

Z analizy przedstawionej wyżej argumentacji skarżącego nie wynika zatem, by zachodziły przyczyny uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego należnych powodowi od pozwanego zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).

Wysokość kosztów należnych pełnomocnikowi z urzędu reprezentującemu skarżącego w postępowaniu kasacyjnym została określona zgodnie z § 8 pkt 6 w zw. § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 68).

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 398⁹ k.p.c. orzeczono, jak w sentencji postanowienia.